

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та безпеки бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з науково-педагогічної роботи ХТЕІ КНТЕУ

 А. В. Катаєв

« 28 » 12 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка і фінанси підприємства

(повна назва навчальної дисципліни)

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр

(бакалавр чи магістр)

року набору

2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і найменування спеціальності)

спеціалізації

Державні фінанси

(найменування спеціалізації)

Харків, 2018 рік

Розробники Супрун Олег Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

професор кафедри економіки та безпеки бізнесу

(посада повністю)

доктор економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання повністю)

Дяченко Катерина Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

старший викладач кафедри економіки та безпеки бізнесу

(посада повністю)

(науковий ступінь, вчене звання повністю)

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
економіки та безпеки бізнесу

(назва кафедри)

протокол № 5 від 07.12.2018 р.

Зав. кафедри

(підпис)

Т. Л. Мітєєва

(ініціали та прізвище)

Програму розглянуто та схвалено на засіданні методичної комісії факультету
економіки та управління

(назва факультету)

протокол № 6 від 18.12.2018 р.

Голова методичної комісії

(підпис)

О. М. Гавриш

(ініціали та прізвище)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» є формування сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фінансово-економічний механізм функціонування підприємства, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Основи підприємництва» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Фінанси», «Економічний аналіз», проходженні практик та написанні курсових робіт.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до навчання та застосування набутих знань та навичок на практиці.

ЗК 2. Здатність до аналізу та синтезу на основі фактичних спостережень та фундаментальних знань.

ЗК 3. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність, працювати у колективі та команді.

ЗК 4. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності;

ЗК 5. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ на глобальному, макро-, мезо- і макрорівнях.

ЗК 6. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості;

фахових компетентностей:

ФК 12. Здатність до формування та використання фінансових ресурсів, бюджетного регулювання суспільного розвитку, фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку країни;

ФК 13. Здатність забезпечувати процес формування, ефективного використання та оптимального розподілу фінансових ресурсів в умовах їх обмеженості;

програмних результатів навчання:

ПРН 9. Здатність демонструвати розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин держави, підприємств і домогосподарств, а також особливостей їх застосування у практиці фінансової діяльності.

ПРН 12. Вміння контролювати правильність бухгалтерського обліку діяльності підприємств різних форм власності та видів діяльності.

ПРН 16. Уміння здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації для обґрунтування рішень у професійній діяльності.

ПРН 17. Здатність виконувати професійні функції як самостійно, так і в групі.

ПРН 18. Здатність демонструвати навички самостійної роботи, гнучкість мислення, відкритість до нових знань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці

Підприємство як суб'єкт господарювання, його місце в системі ринкових відносин. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств. Поняття економічного суверенітету, самоокупності та самофінансування.

Зовнішнє середовище функціонування підприємства, його характеристика. Ринок та його інфраструктура: торговельно-посередницька, виробнича, фінансово-кредитна, інформаційно-інноваційна, соціальна та інші. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства. Пряме державне регулювання діяльності підприємства, економічні важелі регулювання.

Види підприємства та їх класифікація. Економічні особливості різних видів підприємств. Об'єднання підприємств.

Напрями та види діяльності підприємства.

Тема 2. Планування діяльності підприємства

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Поняття та види планів, систематизація планів підприємства.

Технологія планування діяльності підприємства. Цільові характеристики діяльності підприємства, їх класифікація, вимоги до формування. Залежність цілей господарювання від стадій життєвого циклу підприємства. Дерево цілей та його побудова.

Стратегічне планування діяльності підприємства. Види стратегій діяльності. Вибір та розробка стратегії. Діагностика реалізації обраної стратегії.

Тактичне та оперативне планування. Система планів економічного та соціального розвитку підприємства. Методи планування окремих показників господарсько-фінансової діяльності. Оцінка якості планів підприємства.

Тема 3. Економічна характеристика продукції підприємства

Загальна характеристика, систематизація та методи вимірювання продукції, що виробляє та реалізує підприємство. Поняття номенклатура та асортимент продукції, що виробляється, товарна, валова, чиста, реалізована продукція, валовий оборот підприємства.

Товарна політика підприємства і механізм її здійснення. Життєвий цикл товару та його значення для розробки товарної політики підприємства. Формування асортименту товарів та управління ним. Розробка товарної марки та здійснення її правової охорони.

Тема 4. Виробнича програма підприємства

Зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємства.

Інформаційне забезпечення обґрунтування виробничої програми підприємства. Методичні інструменти аналізу виконання виробничої програми. Маркетинговий аналіз як передумова формування програми випуску продукції.

Фактори, що визначають обсяги виробництва та реалізації продукції. Планування параметрів виробничої програми: послідовність, методи. Визначення необхідного й можливого обсягів виробництва та реалізації продукції. Умови та критерії оптимізації обсягів випуску продукції у конкурентному середовищі.

Ресурсне забезпечення виробничої програми підприємства. Визначення потреби підприємства у матеріальних ресурсах. Обґрунтування оптимальної партії постачання матеріальних ресурсів.

Аналіз та планування обсягів реалізації продукції підприємства. Оперативне виробниче планування обсягів, ритмічності виробництва та сезонності реалізації продукції. Резерви зростання обсягів виробництва та реалізації продукції.

Тема 5. Виробнича потужність підприємства

Поняття виробничої потужності підприємства, його структурних підрозділів, окремих ланок, основного виду обладнання. Інформаційна база та послідовність розрахунку виробничої потужності підприємства. Фонд часу роботи обладнання та методика його визначення.

Системи і методи визначення потужності підприємства. Специфіка розрахунку виробничої потужності у різних галузях економіки.

Динамічні показники виробничої потужності. Баланс виробничої потужності підприємства. Взаємозв'язок виробничої потужності та пропускної спроможності підприємства.

Фактори, що впливають на ефективність використання виробничої потужності. їх класифікація і характеристика. Резерви зростання виробничої потужності підприємства.

Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства

Поняття та види економічних ресурсів. Поняття потенціалу і ресурсного потенціалу підприємства. Складові ресурсного потенціалу та їх взаємозв'язок.

Взаємозв'язок окремих елементів ресурсного потенціалу підприємства. Критерії оптимізації структури ресурсного потенціалу.

Чинники, що обумовлюють рівень використання ресурсного потенціалу. Основні напрями підвищення ефективності ресурсного потенціалу підприємства.

Тема 7. Трудові ресурси підприємства

Трудові ресурси підприємства та характеристика їх видів. Принципи і завдання формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів.

Поняття: персонал, трудові ресурси, кадри, трудовий потенціал. Категорії персоналу підприємств (керівники, спеціалісти, службовці, робітники). Поділ персоналу за професіями, спеціальностями і кваліфікацією. Виокремлення і характеристика робітників за рівнем кваліфікації. Особливості структури персоналу підприємств та організацій різних типів, розмірів і форм власності.

Тенденції динаміки структури персоналу в окремих галузях та сферах діяльності.

Чинники, що враховуються у процесі розрахунків необхідної чисельності персоналу фірми. Визначення чисельності працівників управління, спеціалістів і службовців для підприємств різних розмірів, форм власності та сфер діяльності. Розрахунки чисельності окремих категорій працівників виробничих підприємств. Обґрунтування раціональної структури персоналу підприємств різних типів та інфраструктурних організацій.

Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки. Фактори, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація. Основні напрямки підвищення продуктивності праці та ефективності трудових ресурсів підприємства. Методи нормування витрат праці на підприємстві.

Форми мотивації праці робітників. Системи оплати праці та їх характеристика.

Тарифна система, її зміст, призначення та використання на підприємстві. Мінімальна заробітна плата і фактори, що її визначають. Державне регулювання мінімальної заробітної плати та її вплив на рівень ставок та окладів окремих робітників. Безтарифна система, її зміст та умови використання. Сутність контрактної форми оплати праці.

Форми додаткової заробітної плати, особливості їх застосування на підприємствах з різними формами власності. Форми та системи преміювання на підприємстві. Соціальні виплати та пільги як стимулюючий фактор продуктивності.

Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства

Сутність активів підприємства та їх місце в системі ресурсного забезпечення діяльності. Класифікація активів підприємства. Характеристики підприємства, що визначають особливості формування його активів.

Поняття, склад та класифікація необоротних активів підприємства. Особливості необоротних активів підприємства як складової його ресурсів.

Сутність, класифікація та особливості відтворення основних засобів підприємства. Амортизація як інструмент відтворення основних засобів та джерело формування фінансових ресурсів: поняття, методи нарахування. Методичні інструменти оцінки стану, руху та ефективності використання основних засобів підприємства.

Нематеріальні активи підприємства: сутність, класифікація, призначення, особливості формування та відтворення. Довгострокові фінансові інвестиції підприємства: поняття, класифікація, методи оцінки.

Оборотні активи підприємства: економічна сутність та класифікація. Відмітні характеристики оборотних активів як складової ресурсів підприємства. Поняття та особливості кругообігу оборотних активів підприємства. Сутність та методика оцінки виробничого, операційного і фінансового циклів підприємства. Запаси як складова ресурсного забезпечення підприємства: сутність, класифікація, види вартості та методи оцінювання вибуття.

Дебіторська заборгованість підприємства як складова економічних

ресурсів підприємства: сутність, склад, види вартості, призначення та класифікація. Сутність і класифікація грошових активів підприємства та їх еквівалентів. Відмітні особливості грошових активів як складової майнових ресурсів підприємства. Особливості кругообороту грошових активів підприємства та інструменти його забезпечення. Методичні інструменти аналізу активів підприємства.

Тема 9. Фінансові ресурси (капітал підприємства)

Фінансові ресурси підприємства: сутність, склад, класифікація та джерела формування. Місце фінансових ресурсів у складі ресурсів підприємства. Відмітні характеристики підприємства, що визначають особливості формування його фінансових ресурсів. Кругооборот фінансових ресурсів підприємства в процесі формування його капіталу.

Капітал як складова ресурсів підприємства: характеристика сутності з позицій різних підходів та принципи його формування. Класифікація капіталу підприємства. Власний капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Особливості формування залежно від основних характеристик підприємства. Позиковий капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Особливості формування залежно від основних характеристик підприємства.

Кредитування як механізм формування позикового капіталу підприємства: поняття, принципи, завдання. Особливості, форми та інструменти банківського і небанківського кредитування підприємства.

Поняття структури та вартості капіталу підприємства. Методичні підходи до оцінки ефекту фінансового важеля та середньозваженої вартості капіталу підприємства. Методичні інструменти аналізу капіталу підприємства: поняття, завдання, етапи та основні методи. Планування обсягу і структури капіталу підприємства: сутність, етапи та методи. Резерви зростання капіталу підприємства.

Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції

Сутність понять витрати, поточні та капітальні витрати підприємства, виробнича собівартість продукції, послуг і робіт. Взаємозв'язок та взаємообумовленість ресурсів і поточних витрат підприємства. Класифікація поточних витрат. Особливості складу поточних витрат в окремих галузях економіки.

Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення. Поняття калькулювання продукції підприємства. Вибір калькуляційних одиниць. Калькулювання повних витрат на виробництво продукції та послуг. Методи калькулювання собівартості. Управління поточними витратами за системою «директ-костингу», сфера застосування, можливості використання, порядок обчислення витрат при одно- та багатоступеневому розподілі маржинального (граничного) доходу. Особливості калькулювання собівартості продукції на підприємствах окремих галузей.

Методичні інструменти аналізу поточних витрат підприємства. Зміст і

механізм дій виробничого левериджу. Фактори, що впливають на формування поточних витрат підприємства. Шляхи раціоналізації складу витрат підприємства.

Методи планування поточних витрат підприємства. Кошторис витрат виробництва: поняття, склад та методика складання. Резерви раціоналізації поточних витрат підприємства.

Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства

Доходи підприємства в системі економічних показників його діяльності. Класифікація доходів підприємства. Сутність, механізм формування доходів від операційної діяльності підприємства. Особливості формування доходів від операційної діяльності в окремих галузях господарювання. Фактори, що впливають на доходи від операційної діяльності.

Цінова політика підприємства як фактор формування його доходів від реалізації продукції: сутність та етапи розроблення. Характеристика ціноутворюючих факторів. Методи ціноутворення. Напрями забезпечення ефективності цінової політики. Методичні інструменти та послідовність аналізу доходів підприємства.

Планування доходів підприємства: поняття, завдання і послідовність. Етапи планування доходів підприємства. Методи планування доходів підприємства: особливості та умови їх застосування. Поняття та класифікація резервів зростання доходів підприємства.

Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства

Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі економічних показників діяльності підприємства. Сутність, функції та значення прибутку, джерела його утворення. Механізм формування чистого прибутку підприємства у взаємозв'язку з основними видами його діяльності.

Показники рентабельності підприємства та фактори, що їх визначають. Методичні інструменти та послідовність аналізу прибутку підприємства. Обґрунтування прибутку на плановий період: завдання та методичний інструментарій. Резерви зростання прибутку підприємства: поняття, класифікація, методика оцінки. Використання чистого прибутку підприємства.

Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки

Поняття ефекту як результату діяльності підприємства, аналітичного показника і критерію оцінки діяльності підприємства. Види ефекту. Ефективність діяльності підприємства: сутність та основні характеристики. Методичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. Поняття та систематизація показників ефективності діяльності підприємства.

Особливості оцінки ефективності основних видів діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової. Оцінка ефективності інвестиційних та інноваційних проектів підприємства. Методи інтегральної оцінки ефективності діяльності підприємства. Напрями підвищення

ефективності діяльності підприємства.

Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки

Поняття фінансово-майнового стану підприємства, мета і завдання його дослідження. Основні елементи, що визначають фінансово-майновий стан підприємства.

Поняття та методи оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Горизонтальний (трендовий) аналіз. Вертикальний (структурний) аналіз. Порівняльний (просторовий) аналіз. Аналіз фінансових коефіцієнтів (Я-аналіз). Факторний аналіз. Експрес-метод діагностики фінансово-майнового стану.

Сутність понять ліквідності та платоспроможності підприємства. Показники оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства. Сутність поняття фінансової стійкості підприємства. Класифікація фінансової стійкості підприємства. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства. Сутність рентабельності діяльності підприємства. Показники оцінки рентабельності діяльності підприємства. Показники оцінки ділової активності підприємства. Комплексне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.

Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану підприємства. Вимоги до інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Послідовність етапів здійснення інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства.

Тема 15. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства

Поняття «розвиток»; його роль, місце і значення в господарській діяльності. Видова класифікація процесів розвитку. Еволюційна та революційна концепції розвитку підприємств. Основні форми розвитку підприємства.

Концепції розвитку підприємств. Сучасні моделі розвитку підприємств. Методичний інструментарій аналізу процесів розвитку на підприємстві. Особливості управління підприємством за кожною моделлю розвитку.

Сутнісна характеристика та організаційні форми трансформації підприємств (організацій) та об'єднань.

Розробка і реалізація програми (бізнес-проекту) трансформації підприємств. Методичні підходи до визначення ефективності трансформації господарюючих суб'єктів. Вітчизняний і зарубіжний досвід трансформації та реструктуризації підприємств.

Тема 16. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність

Сутність і фази розгортання кризи. Фактори, що обумовлюють виникнення кризи. Банкрутство підприємства як результат розвитку кризових явищ в його діяльності. Фінансово-економічні передумови та наслідки виникнення ситуації банкрутства. Види банкрутства підприємства. Методичні підходи до визначення ймовірності кризи на підприємстві. Інститут банкрутства: сутність, цілі та завдання. Процедура розгляду та прийняття

рішення у справі про банкрутство підприємства.

Загальна характеристика процесу ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання. Оцінювання та продаж майна підприємства-банкрута. Черговість задоволення вимог кредиторів у процесі ліквідаційної процедури.

Цілі та форми санації. Відмітні особливості досудової та судової санації (фінансового оздоровлення). Зміст плану санації. Класифікація санаційних заходів.

Генезис формування та сучасне розуміння економічної безпеки підприємств, її місце і роль в системі управління підприємством. Система показників економічної безпеки підприємства. Оцінювання рівня економічної безпеки підприємства. Методи моніторингу економічної безпеки підприємства. Механізми забезпечення економічної безпеки підприємства.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																									
	денна форма												заочна форма													
	повна						скорочена						повна						скорочена							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі						
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС			
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	8	1				7											10									
Тема 2. Планування діяльності підприємства	10	1		2		7											10									
Тема 3. Економічна характеристика продукції підприємства	11	2		2		7											10									
Тема 4. Виробнича програма підприємства	11	2		2		7											10									
Тема 5. Виробнича потужність підприємства	11	2		2		7											10									
Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства	12	2		2		8											10									
Тема 7. Трудові ресурси підприємства	12	2		2		8											12	2								
Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства	12	2		2		8											12	2								
Тема 9. Фінансові ресурси (капітал підприємства)	12	2		2		8											12	2								
Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	12	2		2		8											12			2						
Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства	12	2		2		8											12			2						
Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства	12	2		2		8											12			2						

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																								
	денна форма											заочна форма													
	повна					скорочена						повна						скорочена							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	
Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	12	2		2		8										12									
Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	12	2		2		8										12									
Тема 15. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства	10					10										12									
Тема 16. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність	11	2		2		7										12									
Курсова робота																									
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124									180/6	6		6				168			

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	1			
Тема 2. Планування діяльності підприємства	Планування діяльності підприємства	1			
Тема 3. Економічна характеристика продукції підприємства	Економічна характеристика продукції підприємства	2			
Тема 4. Виробнича програма підприємства	Виробнича програма підприємства	2			
Тема 5. Виробнича потужність підприємства	Виробнича потужність підприємства	2			
Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства	Ресурсний потенціал підприємства	2			
Тема 7. Трудові ресурси підприємства	Трудові ресурси підприємства	2		2	
Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства	Майнові ресурси (активи) підприємства	2		2	
Тема 9. Фінансові ресурси (капітал підприємства)	Фінансові ресурси підприємства	2		2	
Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	2			
Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства	Доходи та цінова політика підприємства	2			
Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства	Фінансові результати діяльності підприємства	2			
Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	Ефективність діяльності підприємства та методичні засади її оцінки	2			
Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	2			
Тема 15. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства	Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства				
Тема 16. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність	Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність	2			
Усього		28		6	

Лекційний матеріал наведено у [1, 2].

5.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5.3. Теми практичних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	1			
Тема 2. Планування діяльності підприємства	Планування діяльності підприємства	1			
Тема 3. Економічна характеристика продукції підприємства	Економічна характеристика продукції підприємства	2			
Тема 4. Виробнича програма підприємства	Виробнича програма підприємства	2			
Тема 5. Виробнича потужність підприємства	Виробнича потужність підприємства	2			
Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства	Ресурсний потенціал підприємства	2			
Тема 7. Трудові ресурси підприємства	Трудові ресурси підприємства	2			
Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства	Майнові ресурси (активи) підприємства	2			
Тема 9. Фінансові ресурси (капітал підприємства)	Фінансові ресурси підприємства	2			
Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	2		2	
Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства	Доходи та цінова політика підприємства	2		2	
Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства	Фінансові результати діяльності підприємства	2		2	
Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	Ефективність діяльності підприємства та методичні засади її оцінки	2			
Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	2			
Тема 15. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства	Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства				
Тема 16. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність	Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність	2			
Усього		28		6	

Завдання до практичних занять наведено у [5].

5.4. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, робота в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, питання для самоконтролю, вирішення практичних завдань.

Завдання до самостійної роботи наведено у [3].

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)																Підсумковий контроль	Сума	
	усього	у тому числі за темами																	
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15			Тема 16
2019/2020	60	2	3	3	3	3	3	3	3	6	3	6	6	5	5	3	3	40	100

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)																Підсумковий контроль	Сума	
	усього	у тому числі за темами																	
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15			Тема 16
2018/2019	60	2	3	3	3	3	3	3	3									40	100
2019/2020										6	3	6	6	5	5	3	3		

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: оцінювання роботи на практичних заняттях, поточне тестування, вирішення практичних завдань, виконання аудиторних контрольних робіт.

- для студентів заочної форми навчання: оцінювання роботи на практичних заняттях, поточне тестування, вирішення практичних завдань.

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми навчальної дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» (відпрацювання всіх практичних занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 34 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;
- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ОСНОВНА, ДОПОМІЖНА)

10.1. Основна література

1. Гурова К. Д. Економіка і фінанси підприємства : навчальний посібник / К. Д. Гурова, І. В. Колупаєва, О. Л. Шелест. – Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. – 792 с.

2. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник /

Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 406 с.

3. Дяченко К. С. Економіка і фінанси підприємства : завдання до самостійної роботи / К. С. Дяченко. – Харків, 2018. – 56 с. – Рукопис.

10.2. Допоміжна література

4. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навчальний посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук – 2-е вид., перероб. і доп. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 304 с.

5. Економіка і фінанси підприємства : навчальний посібник / Л. М. Степасюк, Н. М. Суліма, О. В. Величко ; за ред. В. К. Збарського, В. І. Мацибори ; Нац. ун-т біорес. і природокор. України. – Київ : Компринт, 2014. – 329 с.

6. Ілюстративний матеріал з навчальної дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» [уклад. : Т. І. Притиченко, О. М. Бихова, Т. В. Олійник]. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 222 с.

7. Крикавський Є. В. Економіка і фінанси підприємств : навчальний посібник / Є. В. Крикавський, З. С. Люльчак. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 694 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

8. Бази даних емітентів [Електронний ресурс] // Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (SMIDA) : [веб-сайт]. – Режим доступу: <https://smida.gov.ua/db/emitent>. – Станом на 03.12.2018. – Назва з екрана.

9. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Станом на 03.12.2018. – Назва з екрана.

10. Діяльність підприємств [Електронний ресурс] : [Економічна статистика] // Державна служба статистики України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. – Станом на 04.12.2018. – Назва з екрана.

11. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Станом на 03.12.2018. – Назва з екрана.

12. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців [Електронний ресурс] : Закон України № 755-IV від 15.05.2003 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>. – Станом на 03.12.2018. – Назва з екрана.

13. Про оплату праці [Електронний ресурс] : Закон України № 108/95-ВР від 24.03.1995 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>. – Станом на 04.12.2018. – Назва з екрана.